

SAMENVATTING

Rob Bregman

Het eerste artikel is, zoals gebruikelijk, van de hand van Ben Wijffelaars. Op vakantie in Frankrijk trof hij in de lectuurbak een oude 'Libelle' aan, met daarin een artikel over het verwijderen van cactusdoorns uit je huid. Aanbevolen werd om daarvoor een damespanty te gebruiken. Die moest je eerst oprollen en dan over je huid wrijven. Aan het eind van het artikel werd nog wel even gewaarschuwd dat je die panty niet meer moest aantrekken...

Theo Heijnsdijk vervolgt zijn langlopende serie over de Verkadeboeken uit de jaren '30 met een uitgebreid verhaal over *Ariocarpus fissuratus*, een platte, bruine, doornloze cactus uit het grensgebied van de VS (Texas) en Mexico. De planten groeien verborgen in steenslag en vallen dus niet op voor herbivoren, een zgn. 'mimicriplant'. Deze soort werd gevonden in 1852 door Arthur Schott (of door Charles Perry, dat is onzeker) en 4 jaar later beschreven door Georg(e) Engelmann als *Mamillaria* (met één m) *fissurata*. Deze Duits/Amerikaanse arts hield notitieboeken bij van al zijn correspondentie met plantenzieken, nu allemaal terug te vinden op internet. In de loop der tijd zijn verscheidene verwante planten beschreven, zoals *A. fissuratus* var. *lloydii*, *A. intermedius*, en *A. bravoanus* met zijn ondersoort *A. bravoanus* subsp. *hintonii*. Al deze planten verschillen weinig met de typesoort en kunnen beschouwd worden als lokale vormen. Alle ariocarpussen zijn geplaatst op appendix 1 van CITES, hetgeen betekent dat ze de hoogste graad van bescherming verdienen. Enkele jaren geleden werden in de natuur planten aangetroffen die besmeurd waren met rode verf. Het bleek hier te gaan om een wetenschappelijke studie om de groeisnelheid te volgen. Een nogal merkwaardige aanpak!

Bertus Spee brengt deel 119 van zijn serie genaamd 'voor het voetlicht'. Hierin bespreekt hij kort 4 interessante succulente planten, t.w. *Aloe polyphylla*, *Echinocereus enneacanthus*, *Echinopsis leucantha* en *Espostoa melanostele*. Laatstgenoemde soort siert het omslag van dit Succulenta-nummer.

Peter Knippels beschrijft hoe hij in zijn jeugd gegrepen werd door caudexplanten en succulente euphorbia's. Zijn eerste vetplant was een zelfgezaaide *Adenium obesum*. Een andere soort die hij lange tijd heeft gehad was *Euphorbia canariensis*. Deze soort is o.a. ook afgebeeld in de beroemde 9-delige Monickx Atlas, uitgegeven in de jaren 1686 tot 1709. De prachtige aquarellen, gemaakt door Jan Monickx en zijn dochter Maria, vormden 50 jaar later een belangrijke leidraad voor Carolus Linnaeus bij het schrijven van zijn beroemde taxonomische standaardwerk 'Species Plantarum'.

Henk Ruinaard legt het begrip 'ploïdie' uit. De ploïdie van een plant geeft aan hoeveel sets homologe chromosomen zich in de celkern bevinden. Een genoom (DNA, het erfelijk materiaal) dat bestaat uit sets van 2 homologe chromosomen is diploïd, een set van 4 homologe chromosomen is tetraploïd. Planten met meer chromosomen dan het diploïde aantal worden polyploïden genoemd. De meeste cactussen zijn diploïd met grondtal 11, hebben dus totaal 22 chromosomen per celkern. Van het geslacht *Echinocereus* is bekend dat er naast diploïde (81 %) ook triploïde (1 %), tetraploïde (17 %) en hexaploïde (1 %) soorten/ondersoorten bestaan. Triploïde planten zijn meestal steriel. Aan het uiterlijk van de planten kun je niet zien of ze diploïd of polyploïd zijn. De hoeveelheid DNA kan worden gemeten mbv flowcytometrie, een techniek waarbij licht van een bepaalde golflengte wordt geleid door een suspensie van celkernen waarvan het DNA met bepaalde chemicaliën is

gekleurd. De absorptie van dit licht wordt gemeten, waarbij de intensiteit van de kleur een maat is voor de hoeveelheid DNA; hoe intenser de kleur, hoe meer DNA.

Henk Viscaal ging op bezoek bij medeliefhebber Ruud Wouterson in Wilnis. Ruud heeft een rotstuint met o.a. fraaie winterharde soorten yucca's, agaven en *Echinocereus*. Bij een kweker van potplanten huurt hij een kasruimte waarin hij zijn andere succulenten verzorgt.

Riet Maessen is de initiatiefnemer van een nieuwe rubriek getiteld 'op mijn vensterbank'. Hierin nodigt zij leden, die thuis succulente planten op de vensterbank kweken, uit om hierover een stukje te schrijven. Riet geeft hiervoor zelf het startsein met een verslag over haar vensterbank met Zuid-Afrikaanse vetplanten zoals avonia's, conophytums en euphorbia's.

Wolter ten Hoeve vat in het kort de inhoud samen van andere tijdschriften over succulenten planten. Deze keer zijn dat het Duitse 'Kakteen und andere Sukkulenten', deel 6-9 van dit jaar, en het Engelse 'Cactusworld', deel 2 en 3.

De laatste bijdrage is weer van Tom Twijnstra. Hij heeft het deze keer over zijn werkplek die hij dacht op te fleuren met een sanseveria. Zo'n 'ouderwetse' plant gaf natuurlijk aanleiding tot allerlei flauwe grappen.

rob.bregman@icloud.com